

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/229/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512210937
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7512210937.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Duditša a členov senátu JUDr. Evy Feľkovej a JUDr. Moniky Géciovej, PhD. v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5 proti žalovaným: 1/ L. I., G.. XX.X.XXXX Q. 2/ M. I., G.. XX.X.XXXX, U. K. W. XXX, zastúpeným JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom so sídlom Svidník, Makovická 20, do 30.06.2016 za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie Legionárov 5, IČO: 42 176 778, o zaplatenie 2.815,56 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 22.11.2016 č.k. 17C/199/2012-197 takto

rozhodol:

O d m i e t a odvolanie proti výroku o zastavení konania.

P o t v r d z u j e rozsudok v ostatných výrokoch.

Žalovaným p r i z n á v a plnú náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej iba „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22.11.2016 zastavil konanie v rozsahu sumy 754,29 eur, v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol a rozhodol, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, 080 05 Prešov sa priznáva 100% náhrady trov konania.

2. Rozsudok odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a.s. uzavrela so žalovanými zmluvu o splátkovom úvere, ktorou im bol poskytnutý bezúčelový úver v sume 80.000,- Sk. Tento úver sa žalovaní zaviazali splatiť v mesačných splátkach po 2.120,- Sk s riadnym úrokom vo výške 11,3 % ročne. Žalovaní nesplácali poskytnutý úver riadne a včas, preto veriteľ od zmluvy odstúpil a vyzval ich na úhradu dlžnej sumy, ktorá predstavovala sumu 2.768,97 eur, ktorú sumu Slovenská sporiteľňa a.s. postúpila žalobcovi. Uvedená suma pozostávala zo zročnej istiny 2.014,68 eur, riadneho úroku 301,77 eur a úroku z omeškania 452,52 eur. Súd prvej inštancie vzal na zreteľ skutočnosti, že žalovaní mali úver splatiť v lehote konečnej splatnosti dňa 20.09.2007, tento úver v danej lehote nezaplatili a vzniknutý dlh postúpil pôvodný veriteľ na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2008, teda v čase keď pohľadávka nebola premlčaná. Vedľajší účastník v konaní vzniesol námietku premlčania, proti ktorej sa žalobca bránil tým, že medzi ním a žalovaným v 1. rade došlo k uzavretiu dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach dňa 22.10.2010. V súlade s právnym názorom vysloveným Krajským súdom v Košiciach v uznesení z 29.09.2014 č.k. 3Co/510/2013 - 138 posudzoval súd prvej inštancie platnosť právneho úkonu, dohody o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku zo dňa 22.10.2010. Táto okolnosť bola právne významná pre posúdenie, či došlo k predĺženiu premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ). Platnosť tohto právneho

úkonu bola posudzovaná výlučne z pohľadu ust. § 34 a nasl. OZ. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohoda zo dňa 22.10.2010 je neplatná. K podpísaniu dohody došlo zo strany žalovaného v 1. rade za relatívne hektických okolností, keď podpísal túto dohodu len preto, že ho osoba, ktorá ho navštívila spýtala, či je ochotný dlh splácať po splátkach 20,- eur, čo sa udialo doma na dvore, keď rúbal drevo. V žiadnom prípade nebolo spomínané nič o premlčaní pohľadávky a o tomto sa dozvedel až v rámci tohto konania. Takéto konanie posúdil súd prvej inštancie ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je v rozpore s ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. Súd prvej inštancie uviedol, že ak by uznanie dlhu vzniklo na základe slobodnej vôle spotrebiteľa, nemohol by ho súd namietat'. V rozpore s dobrými mravmi je rozpor s objektívnym právom a tento rozpor spôsobuje neplatnosť právneho úkonu bez ohľadu na to, či subjekt o tomto rozpore vedel alebo nie. Ak výkon práva, ktorý je objektívne v rozpore s dobrými mravmi, spočíva v urobení právneho úkonu, tento právny úkon je tiež neplatný s poukazom na ust. § 3 ods. 1 OZ a § 39 OZ. Žalobca si vynútil návštevu u žalovaných a žalovanému v 1. rade dal podpísať vopred vypísaný formulár, kde okrem dvojstranného právneho úkonu dohody o splátkach vložil aj pre nich zjavne nevýhodný úkon uznania záväzku. Žalobcom vypracovaná dohoda je pre bežného spotrebiteľa v dôsledku nejednotnej terminológie májúca, keďže obsahuje pojem uznanie záväzku a následne v ďalšom bode deklaruje, že dlžníci majú vedomosť o premlčaní dlhu. Súd prvej inštancie má za to, že priemerný spotrebiteľ nemusí vedieť, že pojem záväzok môže znamenať buď záväzkový vzťah alebo jednotlivú povinnosť, teda dlh. Žalovaný v 1. rade vypovedal, že si na dohode všimol napísanú sumu 2.014,68 eur a túto okolnosť nekomentoval. Zdôraznil však, že nehodlal ani neuznal žiadnu konkrétnu sumu vzhľadom na to, že skutočnú výšku nevedel a nič nevedel ani o tom, že dlh je premlčaný. Žalovaný v 1. rade tak nemal vedomosť o tom, že podpisuje zároveň aj uznanie záväzku a že tento záväzok je premlčaný a vychádzajúc zo skutkových okolností, za akých žalovaný predmetnú dohodu podpísal, konštatuje súd prvej inštancie absenciu slobodnej vôle, takýto jednostranný úkon urobiť. Jednostranný právny úkon uznania záväzku vyžaduje na svoju platnosť nielen písomnú formu ale aj prísľub dlžníka zaplatiť dlh a jeho špecifikáciu. Samotné splnenie týchto náležitostí nerobí z právneho úkonu uznávacie vyhlásenie, pokiaľ nie je podložené slobodnou vôľou konajúcej osoby (8MCdo/1/2014). Žalobca po vyslovení námietky ohľadom pochybnosti o výške dlhu vzal žalobu späť o zaplatenie sumy 754,29 eur. V tejto časti súd prvej inštancie konanie zastavil podľa § 145 ods. 1 CSP. Pokiaľ sa týka zvyšku uplatneného nároku, skonštatoval súd prvej inštancie neplatnosť jednostranného právneho úkonu uznania záväzku. Keďže za použitie nekalej obchodnej praktiky sa žalobca v čase, keď bola premlčaná pohľadávka snažil dosiahnuť výhodu po dobu 10 ročnej premlčacej doby, vyhodnotil súd prvej inštancie dohodu z 22.10.2010 ako neplatný právny úkon. Keďže dohoda nevyvolala účinok predĺženia premlčania na 10 rokov, úver sa stal zročným 20.09.2007 a žaloba bola podaná dňa 02.07.2012, preto súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku uplatneného nároku pre premlčanie zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP a priznal náhradu trov konania Združeniu na ochranu práva žalovaných HOOS, ktoré v konaní vystupovalo v pozícii vedľajšieho účastníka za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku do 30.06.2016.

3. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalobe vyhovie, resp. rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolateľ namieta, že žalovaný podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku, ktorej obsahom je uznanie dlhu zo strany žalovaného 1/ ako právny inštitút zakotvený v OZ, pričom jeho právnym následkom je prerušenie plynutia premlčacej doby. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 110 ods. 1 OZ a uvádza, že aby nastali účinky prerušenia plynutia premlčacej doby a začala plynúť nová 10 ročná premlčacia doba zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Takáto skutočnosť nemá vplyv ani na vyplnenie alebo nevyplnenie výšky splátok. Žalobca namieta rozdielnosť účinkov a náležitostí potrebných k tomu, aby nastali účinky ust. § 110 ods. 1 druhá veta OZ a ust. § 558 OZ. Úprava obsiahnutá v § 558 OZ spája vedomosť toho, kto uznať premlčaný dlh o jeho premlčaní so vznikom vyvrátenej domnienky, že dlh v čase uznania trval. To znamená, že ust. § 110 ods. 1 OZ nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznať, o jeho premlčaní a jeho následkoch. Tým, že žalovaný 1/ podpísal dohodu, prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov. Dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Obsah dohody nie je taký rozsiahly, aby sa s ním žalovaný nemal možnosť oboznámiť a okrem toho žalovaný podpísal dohodu vo svojom bydlisku. Išlo o prejav slobodnej vôle žalovaného. Poukazuje tiež na to, že ochrana

spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyseľnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Prístupom okresného súdu došlo k popretiu procesnej zásady rovnosti strán a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa. Konanie žalovaného 1/ nemožno považovať za morálne a čestné, a preto nemožno súhlasiť s tým, aby mu bola poskytnutá ochrana. V ďalšej časti odvolania odvolateľ cituje z rozhodnutí krajských súdov v Bratislave, v Nitre, v Prešove, v Trnave. Odvolateľ tiež namieťa priznanie nároku na náhradu trov konania Združenia a tvrdí, že Civilný sporový poriadok neumožňuje priznať náhradu trov subjektu, ktorý nie je stranou sporu.

5. K odvolaniu žalobcu podali písomné vyjadrenie žalovaní v 1. a 2. rade, ktorí navrhli rozsudok potvrdiť ako vecne správny a uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania. Podľa ich názoru súd prvej inštancie správne posúdil Dohodu z 22.10.2010 ako neplatnú pre nedostatok slobodnej vôle konajúcej osoby. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že osoba konajúca za žalobcu konala s cieľom výslovne zabezpečiť predĺženie premlčacej lehoty, v tom čase už premlčanej pohľadávky žalobcu, keď táto osoba osobne navštívila žalovaného v 1. rade na dvore jeho domu, kde malo dôjsť k uzavretiu spornej dohody. V tom žalovaný videl neštandardnosť konania žalobcu. Súhlasia s tým, že zo strany žalobcu bolo pri uzatváraní dohody konané v rozpore s dobrými mravmi, že bol pri uzatváraní Dohody využitý moment prekvapenia žalovaného v 1. rade, jeho nevedomosť o stave veci a využitie omylu. Takéto konanie je potrebné považovať za konanie, ktoré vybočuje z pravidiel morálky uznávanej pri poskytovaní finančných služieb. Rovnako poukazujú na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. marca 2015 sp.zn. 8MCdo/1/2014. Dávajú tiež do pozornosti, že vo vzťahu k žalovanej v 2. rade ide o diametrálne odlišnú situáciu, keďže sa jedná o manželku žalovaného v 1. rade, ktorá nepodpísala Dohodu a voči nej je nárok premlčaný.

6. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrilo aj Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré navrhuje rozsudok potvrdiť. Poukazuje na svoje procesné postavenia tvrdiac, že naďalej v konaní môžu vystupovať ako tzv. osobitný subjekt s tým, že došlo ku kontinuite procesného postavenia Združenia na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach začatých pred 01.07.2016.

7. Žalobca nevyužil právo podať k vyjadreniam repliku.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací posudzoval najskôr splnenie procesných podmienok odvolacieho konania. Zistil, že odvolateľ podal odvolanie včas. Z obsahu písomného vyhotovenia odvolania vyplýva, že smeruje proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku.

9. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Z tohto ustanovenia vyplýva, že subjektívna legitímácia sporovej strany na podanie odvolania je obmedzená len na také rozhodnutie, resp. iba na tú časť rozhodnutia, ktoré z procesného pohľadu znamená jej neprospech. Neprospech sporovej strany sa líši v závislosti od jej procesného postavenia a predovšetkým v závislosti od jej postoja k prejednávanej veci v tom, či príslušný výrok odvolateľa určitým spôsobom znevýhodňuje alebo nie. Podmienkou subjektívnej prípustnosti odvolania je existencia ujmy spôsobenej napadnutým rozhodnutím. Túto ujmu je potrebné posudzovať z hľadiska procesného, pretože sa môže prejavovať vo formálnej podobe alebo v materiálnej podobe.

10. Odvolateľ (žalobca) podal odvolanie aj proti výroku, ktorým bolo konanie v rozsahu sumy 754,29 eur zastavené. K zastaveniu konania došlo na základe procesnej iniciatívy žalobcu, ktorý v tejto časti vzal žalobu späť. Odvolací súd konštatuje, že v prípade tohto výroku nie je možné hovoriť o procesnom neúspechu žalobcu a preto bolo potrebné odvolanie čiastočne odmietnuť z dôvodu nedostatku procesnej legitímácie na podanie odvolania proti tomuto výroku.

11. Odvolací súd následne prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože na jeho nariadenie nebol daný dôvod podľa § 385 ods. 1 CSP. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že v ostatných výrokoch je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne.

12. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre zistenie skutkového stavu veci potrebného pre jeho rozhodnutie, na takto zistený skutkový stav aplikoval relevantné ustanovenia hmotného práva, ktoré aj správnym spôsobom interpretoval. V konaní nedošlo k takým vadám, ktoré by boli dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa § 389 CSP. Odvolací

súd konštatuje správnosť a úplnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Vo vzťahu k výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti odvolateľ namieta výlučne nesprávne právne posúdenie veci s poukazom na rozdiel medzi inštitútom uznania práva podľa § 110 ods. 1 OZ a uznania záväzku podľa § 558 OZ.

14. Odvolací súd uvádza, že rozdiely medzi inštitútom uznania práva a uznania dlhu podrobne opísal vo svojom uznesení z 29. septembra 2014 č.k. 3Co/510/2013 - 138, ktorým bol súd prvej inštancie viazaný. Po dôkladnom preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa riadil právnym názorom odvolacieho súdu, predovšetkým v tom, že právny úkon označený ako Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku posudzoval výlučne z pohľadu ust. § 34 a nasl. OZ (bod 33. a nasl. odôvodnenia rozsudku).

15. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že obsah odvolacích námietok žalobcu je totožný s jeho procesnou obranou, resp. prostriedkami jeho procesného útoku, ktoré boli použité už v konaní pred súdom prvej inštancie.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že žalobca postupoval pri uzatváraní dohody v rozpore s dobrými mravmi, ako na to správne poukazuje súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku (bod 41., 47., 49. odôvodnenia). Vzhľadom na skutočnosť, že uznanie práva podľa § 101 OZ bolo vykonané neplatným právnym úkonom, súd prvej inštancie postupoval správne ak prihliadol na vznesenú námietku premlčania a nárok žalobcu v prevyšujúcej časti zamietol.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, rovnako tak aj o výroku o trovách konania v prospech Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré vystupovalo v konaní ako vedľajší účastník. Pokiaľ sa týka výroku o trovách konania odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 os. 1 CSP. V odvolacom konaní mali plný úspech žalovaní, preto im súd priznal náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 - § 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval o prvej inštancii. Pri dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolávateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.